

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt imagine[m] Christi ante oculos portemus. 38

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](#)

L I B E R I.

dis
re
iāsi
me
t in
O
ne
ne,
oro
qua
uic
ge
au
er
uat
am
ur,
m
e,
er
u
a
i
a
l
ra
i
on
ir
se
as
n
ce
1
tur, si eut in sancti Petri nauicula fecit clamans
ad ipsum: Domine adiuua nos, pimus. Talia quā
dōq; permittit dñs, & se quali abscondit, quate
nus in vera fide & abnegatioae amplius proba
ti, & in amore fortiores ac puriores efficiamur.
Attamen & ob hoc quandoq; pro voto non ex
audimur aut consolamur, quia neque nos ipsum
audire voluimus, & quia aliena solatiuncula ad
misimus, vel etiam quia eius in nos inactionem
impediuiimus, aut minus diligēter fundū nostrū
obseruauimus, aut qa corde distracti, sensibus in
disciplinati, vel in moribus nostris inordinati &
importuni nimium fuimus vel etiam sumus, aut
quia negligentes in his, ad quae tenebamur, exti
timus, & de his omnibus ne cum veram notiti
am & dolorem habemus. Est ergo summe necel
sarum, vt diligenter fundū nostrū perspiciamus
ac discutiamus, & seuere iudicemus nosipsoꝝ,
Deum feruenter oremus, vt fundum nostrum il
luminare, & nobis defectuum nostrorum ve
ram cognitionem & dolorem donare dignetur,
nosque adiuuare, vt eos plene confiteri atque e
mendare possimus, vt sic in charitate & gratia
ipsius uiuere ac mori valeamus, qui est summū
bonū, consolatio, refugium atq; redēptio nostra.
Qualiter in imagine Christi nos continue
velut in speculo contemplari debea
mus.

Cap. XXXVIII.

P Roinde quisquis optat perfectā arq; inter
nam vitā asequi, illi iugiter conseruanda
est in anima vnio cum Deo, & inibi in vul
nere cordis ob oculos animæ cōtinue versare de
bet speculū sanctissimæ humanitatis suę. Nō em̄
potest

MARGARITAE EVANG.

potest in anima lucere Deus, neq; operari in ea,
neque agere vel mouere eam, neque gaudium et
liberatatem vllam habere in ea, nisi per speculum
humanitatis suæ, per quam ipse nobis prome-
ruit, quod in nobis vnio diuina perfici possit,
qui in omnibus erat obscurata hominibus, ita
ut nullatenus agnoscere possent, quam proprie-
& quam nobiliter habitat in qualibet anima De-
us. Nam quamuis Deus animam adeo nobilem
condiderat, & beatissima Trinitas suum ei sigil-
lum impresserat, lumenque vultus sui ei infude-
rat, & spiritum vitæ in ea vniuerat ad perpetuo
in ea permanendum, ista tamen nequaquam in-
tra se homines deprehendere, neque agnoscere
poterant. Quam ob causam Deus homo fieri di-
gnatus est, ut per merita suæ sanctissimæ huma-
nitatis nos emundaret, & omnes animæ vires
reformaret, atque hominem in Deum reduceret
per speculum sanctissimæ humanitatis suæ. Con-
stat autem quia nemo in speculo seipsum rite cō-
templari potest, nisi ipsum speculum sit pice li-
nitū: ita plane nec anima seipsum debite in spe-
culo beatissimæ Trinitatis intueri & agnoscere
potest, nisi adiuncta pice sanctissimæ humanita-
tis suæ, in qua omnium lucidissime beata Trini-
tas relucet. ¶ Sed quia iam sæpe speculi men-
tionem fecimus, libet hic eius conditiones aliq;
breuiter recensere. Sunt autem quatuor condi-
tiones speculi, quas habere debet, ut sit vere spe-
culum. Prima est, quod speculum est vitrum pu-
rum figuræ sphæricæ sive rotundæ, in quo neque
fundus aliquis, neque finis vllus videri potest.
Secunda est, quod sub ipso vitro nigra pix appo-
sita est. Tertia est, quod afferi quadrato & angu-
lari

L I B E R I.

ari est impositum & affixum. Quarta est , quod ad parietem domus siue cubiculi suspenditur, & ita suspensum iam idoneum est homini se in ipso contemplanti indicare maculas ac impedimenta, non faciei tantum , sed etiam totius corporis , & quicquid in eo deforme est , quod vel mundo vel eius amatoribus displicere posset.

Quicquidam quanto magis hominibus placet, tam amplius Deo displaceat: & quo studiosius exornat corpus suum, eo deformiorum reddit animam suam. Ab extra quidem in speculo se contemplatur & mundat, animae vero suae atque conscientia speculum abstergere & purgare negligit & recusat. Ideoque interius tenebrosus , & sibi ipsi manet incognitus. Et sane valde dolendum est, quod princeps tenebrarum diabolus adeo speciosas creaturas possidet, & secum captivas & vinculis peccatorum irretitas & circumligatas abducit. Sed quae de speculo & mundi amatore iam dicta sunt, nos ad instar apis mel atque spiritalem refectionem inde colligere volentes, unde miserimi huius mundi amatores peccati venena colligunt, iam spiritualiter explicabimus.

Primo itaque iuxta spiritalem sensum per vitrum intelligitur pura, incomprehensibilis, infinita & abyssalis diuinitas, quae seipsum intuetur , seipsum cognoscit & diligit, & seipsa fructus in speculo suae supersanctissimae Trinitatis in essentia simplicitate. Secundo per nigrum picem eius pectora ac humillima signatur humanitas, quae per diuersas contumelias & confusiones, quas ex amore humiliter sustinuit, nigra & abiecta humis oculis exterius videbatur. Quae nihilominus instar picis ardore diuini amoris est liquefacta, & mollifi-

MARGARITAE EVANG.

& mollificata, eiq[ue] lucidissimū illud speculū sa-
etissimæ Trinitatis impressum est atque vnitū.
Tertio per asserem quadratū sanctā crux intelli-
gitur, cui patiētissima ac mitissima pix ista, hu-
manitas videlicet Christi, et speculū beatissimę
Trinitatis, affixa fuit, & in eadē eleuata & ait
suspenſa, quatenus omnes in ea homines sese ve-
lut in speculo cōtemplarentur, & omnes a se vi-
tiorum maculas abstergerent, vt sic omnipoten-
ti Deo placere mereantur. ¶ Per istud nanc⁹ spe-
culum totus est mundus illuminatus, & caligino-
sa nox ignorantiae versa est in claram diem sci-
entiae. Per istud speculum cæci vīsum, & ægro-
ti sanitatem recipiunt. Nec enim vlo pacto spe-
culum istud vñquam obscurari potuit. Quinpo-
tius in maxima sui confusione lumē istud & cla-
rissimū speculū nequaq[ue] lucere desijt. Et quādo
ipsum ab incredulis inhonorabatur, omnes crea-
turæ contristatae & ad compassionem motæ fue-
runt. Per istud speculum illuminabantur omnes,
qui in tenebris et in vmbra mortis sedebant. I-
stud speculum apparuit, & seipsum in humani-
tate sua manifestauit & ostendit dulcissimā vir-
gini Mariæ matri suæ, & omnibus charis ami-
cis suis, & eos consolatione simul atque gau-
dio repleuit. Per hoc speculum humana natura
reformata est & subleuata, fides illuminata at-
que instructa, spes per gratiam ipsius robora-
ta, & charitas in eius dilectione vnta & accen-
sa. Istud (inquam) speculum eleuatum est at-
que reclusum in camera sanctissimæ Trinitatis,
in quo seipsum iugiter sine intermissione con-
templatur summum atque præcipuum bonum,
& in seipso per amoris complacentiam iu-
cunda

L I B E R . I.

cundatur, atque in omnibus creaturis laudat se ipsum de omnibus illis, quæ per humanam naturam a se assumptam est operatum. In his exultant omnes sancti & angeli, et omnes beati spiritus in perenni laude & gratiarum actione, & ibi se ipsos offerunt in diuinum illud speculum, quod iugiter contemplantur, & se in Deo & Deum in seipsis cognoscunt, qua felici contemplatione pascuntur & satiantur, perpetuam nihilo minus esuriem ob ardentissimum & insatiabilem amorem habentes. Extra istud diuinum speculum nec ad momentum divertunt. In ipsis namque cognoscunt et vident, quicquid ex Deo emanavit, & omnia quæ per diuinam pariter ac humanam naturam suam beatissima Trinitas est operata, et quicquid actu operatur & deinceps operatura est per omnes creature, in omnibus amorosis spiritibus, et in omnibus mundis, feruidis atque deuotis cordibus. Istud est felicissimum contemplationis obiectum omnium beatorum, tam hominum, quam angelorum, et beatorum spirituum, quod ipsis insatiabili desiderio in diuino speculo contemplantur, ubi Deum in diuina pariter et humana natura vident et cognoscunt, non iam per speculum in enigma te, sed facie ad faciem, hoc est, fruendo contemplantur atque diligunt Deum in intima sui spiritus essentia in facie animæ. Vnde Deum totaliter in sua habent potestate, et hoc ipsum contemplatur, atque fruuntur ipso singuli in seipsis.

Qualiter aīa huic speculo iugiter debeat intentare, et in medio diuinitatis atq; nobilissimè humanitatishabitare, Ca. XXXIX.

Istud